

CONSILIUL NAȚIONAL AL PERSOANELOR VÂRSTNICE

Str. George Vraca, nr. 9, etaj 1, sector 1, cod 010146, București

Tel: (004) 021 312 44 31, Fax: (004) 021 312 44 45, e-mail: cnpvro@yahoo.com, web-site: www.cnpv.ro

RAPORT DE ACTIVITATE

2011

RAPORT

privind activitatea desfășurată în anul 2011

Activitatea Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice (C.N.P.V.) – care reunește președinții organizațiilor centrale de pensionari civili și militari și ale veteranilor de război din România, președinții consiliilor teritoriale ale persoanelor vârstnice și reprezentanții ministerelor la nivel de secretar de stat cu responsabilități privind protecția socială a persoanelor vârstnice – s-a desfășurat în limitele atribuțiilor prevăzute de Legea nr. 16/2000 cu modificările și completările ulterioare și s-a subordonat dezideratului major privind îmbunătățirea condițiilor de viață ale vârstnicilor.

Sintetic, activitatea C.N.P.V. poate fi analizată după un singur criteriu: modul în care a realizat scopul pentru care a fost înființat și anume: ***asigurarea permanentă a dialogului dintre persoanele vârstnice și autoritățile publice, pentru protecția drepturilor și libertăților acestora.***

În vederea atingerii acestui scop, activitatea C.N.P.V. este – în principal una de comunicare, contact, informare cu conducerile organelor administrației publice centrale cu atribuții și responsabilități în domeniul protecției sociale la nivel central, iar la nivel teritorial cu prefectii, primarii, directorii direcțiilor deconcentrate.

În perioada analizată dialogul social a funcționat permanent – prin diferite modalități (pe care le vom examina) și a cuprins cele mai importante probleme cu care s-au confruntat persoanele vârstnice, acutizate în actualul context de criză economică.

Chiar dacă o bună parte din vârstnici este informată despre demersurile pe care le-am întreprins – pe bună dreptate – ei nu așteaptă explicații și justificări, ci soluții favorabile.

În ceea ce privește, însă, rezultatele favorabile scontate în urma dialogului – din păcate – ele nu au fost direct proporționale cu demersurile și acțiunile întreprinse, îndeosebi de organizațiile centrale reprezentative ale pensionarilor reprezentate de președinții acestora în C.N.P.V. Nu este mai puțin adevărat că multe rezultate au depins – uneori – de modificarea legislației și de cele mai multe ori de insuficiența resurselor financiare în bugetul de stat.

Considerăm că, pentru o evaluare corectă a activității Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice este utilă o descriere succintă a fundalului în care și-a desfășurat activitatea.

În decembrie 2011, s-au înregistrat următoarele valori ale principalilor indicatorilor economici, față de decembrie 2010:

Anul	Indicatori						Numărul somerilor înregistrați (mii persoane)
	Număr pensionari de asigurări sociale de stat	Pensia medie	Pensia limită de vârstă	Puterea de cumpărare			
				pensia medie	pensia limită de vârstă	salariul mediu	
2011	4.731.334	777	900	101,3	101,3	103,6	461,0
2010	4.771.141	744	861	96,8	81,0	97,6	627,0

Totuși, câteva precizări sunt necesare:

- Pensia medie de asigurări sociale în luna decembrie 2011, a ajuns la 777 lei, însă din totalul de 4.731.334 pensionari de asigurări sociale de stat, un număr de 2.698.617 (57,04%) persoane nu realizează acest quantum (anexa nr. 1e);
- Deși **produsul intern brut** a înregistrat o creștere în termeni reali în ultimele trimestre ale anului, valoarea acestuia pe baza primelor estimări ale INS fiind de +2,5 % față de anul 2010, efectele acestei creșteri nu se resimt încă în nivelul de trai al populației și, cu atât mai puțin, în cel al persoanelor vârstnice.

Principalii indicatori sociali care privesc pensionarii la nivelul anului și respectiv la nivelul lunii decembrie 2011 sunt prezentați în anexa nr. 1e și ei evidențiază situația destul de gravă în care se află o mare parte din pensionari.

În sistemul asigurărilor sociale de stat, în luna decembrie 2011, **1.733.346** pensionari (**36,64%**) aveau quantumul pensiei sub valoarea nivelului

minim de subzistență¹ (572 lei), **1.322.862** pensionari (**27,96%**) aveau cuantumul pensiei sub valoarea coșului mediu efectiv de consum lunar² (492 lei) și **2.240.385** pensionari (**47,35%**) aveau cuantumul pensiei sub valoarea nivelului minim de trai decent (677 lei).

Este necesar de subliniat că deși sub influența intrărilor și ieșirilor din sistem puterea de cumpărare a pensiei medii de bază a da o falsă impresie de creștere, aceasta a scăzut continuu datorită rămânerii nemodificate a valorii punctului de pensie, ducând la o depreciere a acesteia cu 19,8%. Apreciem totuși pozitiv majorarea pensiilor pe parcursul anului 2011 pentru pensionarii care au activat în grupa I și II de muncă și care vor beneficia de o suplimentare a veniturilor.

Pentru ca puterea de cumpărare a pensiei medii să revină la o valoare care să asigure un nivel de trai decent majorității pensionarilor, considerăm că este absolut necesar să se acorde indexări ale pensiilor, cel puțin la nivelul ratei inflației, care în anul 2011 a înregistrat 5,79³%.

Echilibrul de viață al mării majorități a pensionarilor a fost grav expus deteriorării din cauza creșterii semnificative a prețurilor⁴, pe parcursul anului 2011, la principalele **mărfuri alimentare**: zahăr 18,7%, ouă 15,4%, miere de albine 8,4%, făină 8,1%, mălai 6,2%, ulei comestibil 5,5%, lapte de vacă 5,5%, pâine 5,1%, branză de oaie 4,8%, margarină 4,8%, unt 4,7%, brânză de vacă 4,3%, produse de franzelărie 4,4% (la zarzavaturi, legume și fructe prețurile s-au diminuat pe parcursul perioadei, fapt ce a determinat inflația lunară negativă din perioada iunie - septembrie), **mărfuri nealimentare**: energie termică 24,8%, combustibili 8,4%, tutun, țigări 6,5%, cărți, ziare, reviste 6,2%, energie electrică 5,0% și **servicii**: apă, canal, salubritate 20,0%, transport C.F.R. 19,7%, transport urban 3,7%, îngrijire medicală 3,4%.

Majorarea semnificativă a prețurilor preconizate pentru anul 2012 la motorină, gaze, energie electrică și pâine va atrage scumpirea în lanț a tuturor

¹ Valoarea nivelului minim de subzistență și a nivelului minim de trai decent, în mediul urban, pentru pensionarul singur, calculat la prețurile lunii decembrie 2011, comunicat de Institutul de Cercetare a Calității Vieții;

² Valoarea coșului mediu efectiv de consum lunar al pensionarului singur din mediul urban, calculat la prețurile lunii iulie 2011, comunicat de Institutul Național de Statistică

³ Indicele prețurilor de consum reprezintă anul 2011 față de anul 2010

⁴ Reprezintă indicele prețurilor de consum în luna decembrie 2011 față de luna decembrie 2010, conform Comunicatului de presă nr. 15 din 11 ianuarie 2011, emis de Institutul Național de Statistică

produselor, ceea ce va provoca o justificată nemulțumire în rândul pensionarilor, deoarece pensia va continua să fie insuficientă pentru acoperirea cheltuielilor necesare unui nivel de trai decent.

Pentru a se obține o putere de cumpărare a pensionarilor care să le permită acestora să facă față noului val de scumpiri, este necesară indexarea tuturor categoriilor de pensii nivelul inflației cumulate la nivelul anului 2010 (6,09%), respectiv 2011 (5,79%), care ar reprezenta o indexare totală de 12,23%. De asemenea, este necesar să se acorde o indemnizație și pentru energia electrică alături de cea pentru încălzire, sau să se introducă tariful social pentru cei cu venituri mici.

Evident o majorare a tuturor categoriilor de pensii și acordarea periodică a indexărilor este condiționată de existența unui buget suplimentar, alimentat de noi surse financiare.

Creșterea venitului total al bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2011 (47.893,0 milioane lei) cu 15,9% față de cel din anul 2010 (41.315,9 milioane lei), s-a dovedit neîndestulător cerințelor actuale pentru a se asigura o viață decentă pensionarilor și în consecință este necesar să se identifice noi surse pentru alimentarea fondului de pensii în anul 2012.

În acest scop am sugerat organelor administrației publice centrale și Guvernului necesitatea completării bugetului asigurărilor sociale cu fonduri suplimentare din:

- renegocierea unor contracte de privatizare controversate;
- impozitarea marilor averi acumulate fără a se putea dovedi sursele impozabile și adoptarea de măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale;
- reducerea unor cheltuieli publice exorbitante și inutile efectuate de parlamentari, în special;
- creșterea subvenției de la bugetul de stat potrivit principiului solidarității sociale;
- interzicerea anulării datoriilor provenite din asigurările sociale de stat.

Tot în același scop am propus aplicarea de măsuri legislative absolut necesare, dintre care exemplificăm:

- menținerea actualelor cote de asigurări sociale și interdicția direcționării acestora pentru alte acțiuni sau fonduri recent constituite;

- desființarea pensionării anticipate;
- rigoare sporită privind pensia de invaliditate (criterii de încadrare, revizuire, program de recuperare);
- înființarea pilonului IV de pensii (beneficii adiționale);
- moratoriu pentru 2-3 ani pentru virarea contribuției la fondul de pensii administrat privat (pilonul II), prevăzut de Legea nr. 411/2004;
- egalizarea vârstei de pensionare pentru bărbați și femei.

* *

*

Disfuncționalitățile existente în sectorul de sănătate au afectat în mod negativ în special vârstnicii, care sunt frecvenți solicitanți ai prestațiilor din unitățile sanitare și cei mai numeroși consumatori de medicamente.

În anul 2011 a existat o dinamică crescută a morbidității și mortalității în rândul persoanelor vârstnice determinată, pe lângă alte cauze și de:

- accesibilitatea greoaie la rețeaua sanitară ambulatorie, știut fiind că programările la medicii specialiști (cardiologie, urologie, neurologie, reumatologie) presupun săptămâni de așteptare;
- accesul aproape imposibil la efectuarea unor investigații (ecografii, tomografii computerizate, R.M.N., DOPPLER) prea costisitoare pentru pensionarii cu venituri mici;
- dificultatea procurării medicamentelor gratuite și compensate - situație care în ultima perioadă s-a îmbunătățit parțial, cozile de la început de lună dispărând, dar nu peste tot.

Principalele clase de boli care au avut, în anul 2010, cel mai des întâlnite în rândul persoanelor vârstnice (65 ani și peste) au fost bolile aparatului respirator (21,4%), bolile sistemul osto-articular, ale mușchilor, țesutului conjunctiv (17,0%), bolile aparatului circulator (13,9%), bolile aparatului digestiv (12,0%), bolile aparatului genito-urinar (7,7%), bolile ochiului și anexelor sale (5,1%) și bolile endocrine, de nutriție și metabolism (3,7%).

În România, în anul 2010, 80,8% din totalul îmbolnăvirilor noi au fost generate de aceste 7 grupe mari de cauze.

Rata de morbiditate a persoanelor vârstnice(+ 65 ani), pe principalele clase de boli (număr îmbolnăviri noi la 100.000 locuitori), în anul 2010:

Clase de boli	Total	Fem	Masc
Total	90.966,0	85.629,5	98.836,6
Bolile aparatului respirator	19.446,5	17.295,7	22.618,7
Bolile sist. osteo-articular, ale muschilor, tesutului conj.	15.491,0	15.445,4	15.558,2
Bolile aparatului circulator	12.629,0	11.993,8	13.565,9
Bolile aparatului digestive	10.954,9	10.146,6	12.147,0
Bolile aparatului genito-urinar	7.026,7	6.893,5	7.223,2
Bolile ochiului si anexelor sale	4.651,9	4.356,5	5.087,5
Boli endocrine, de nutritie si metabolism	3.381,0	3.391,6	3.365,4

Prevalența a fost mai ridicată decât la populația generală, în rândul persoanelor vârstnice, respectiv de 2,94 ori la bolile aparatului circulator și 2,52 ori la tumori, cu valori mai ridicate pentru sexul masculin, respectiv 3,58 ori și 3,64 ori la bărbații vârstnici față de 2,52 ori și 1,80 ori la femeile vârstnice.

În anul 2011, comparativ cu anul 2010, s-a înregistrat următoarea situație privind decesele pensionarilor de asigurări sociale de stat și agricultori:

Anul	Pensionari de asigurări sociale de stat	Pensionari agricultori	Total Pensionari
2011	164.835	50.421	215.256
2010	172.977	53.657	226.634

Se observă că numărul deceselor a scăzut în anul 2011 față de anul 2010, în rândul pensionarilor de asigurări sociale de stat (8.142 persoane, respectiv cu 4,71%) și în rândul totalului pensionarilor (11.378 persoane, respectiv cu 5,02%).

Listele de medicamente gratuite și compensate (50%, 90%, și 100% din prețul de referință) au fost modificate prin **Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 1103 din 29 decembrie 2010** (căruia i-au urmat alte 6 ordine cu modificări și completări ulterioare). Lista de medicamente de care au beneficiat asigurații în tratamentul ambulatoriu, cu sau fără contribuție personală - a determinat în continuare nemulțumiri pentru vârstnici deoarece nu s-au regăsit unele medicamente necesare acestora pentru întreținerea sănătății.

Menținerea **programului social pentru persoanele vârstnice cu venituri mici**, care presupune prescrierea de medicamente compensate 90% pentru pensionarii cu venituri sub 700 lei pe lună, în limita unei singure rețete

lunare, în valoare de maximum 300 lei a fost o măsură apreciată în rândul pensionarilor și susținută în nenumărate rânduri prin demersurile C.N.P.V..

Farmacile au continuat să nu respecte contractul cu casele de asigurări în sensul că nu au eliberat neîntrerupt medicamente compensate și gratuite, motivația fiind lipsa de fonduri alocată de casa de asigurări, deși legislația prevede măsuri pentru alocarea fondurilor în funcție de adresabilitate, consumul de medicamente, orarul de lucru al unității, ceea ce a creat în continuare dificultăți în procurarea medicamentelor de către pensionari.

Prețul medicamentelor a continuat să crească în anul 2011 noul mod de calcul având ca efect imposibilitatea pensionarilor cu pensii mici de a procura medicamentele strict necesare, recomandate de medici, iar pentru anul 2012 există perspectiva unor majorări substanțiale ale acestora anunțată de importatorii și distribuitorii de medicamente.

De asemenea, perspectivele anului 2012 aduc îngrijorare persoanelor de vârstă a treia prin măsuri precum:

- menținerea măsurii de reținere a contribuției pentru asigurările de sănătate de 5,5% aplicate pensiilor cu valoare de peste 740 lei, care a creat o profundă nemulțumire în rândul pensionarilor, ale căror venituri sunt afectate de perioada de criză pe care o traversează societatea românească;
- introducerea sistemului de coplată - dezbătut în decursul anului 2011, și care va atrage costuri suplimentare pentru persoanelor vârstnice, care se știe că sunt o categorie importantă de pacienți. Această perspectivă provoacă îngrijorare în rândul vârstnicilor, tema fiind dezbătută în cadrul Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice împreună cu reprezentanții Ministerului Sănătății și ai Casei Naționale de Asigurări de Sănătate.

În mediul rural, deficiențele sectorului de sănătate s-au resimțit și mai pregnant, dacă ar fi să evocăm numai lipsa unui cadru medico-sanitar în numeroase localități, neasigurarea urgențelor, absența punctelor farmaceutice sau funcționarea lor la mari distanțe și neaprovizionarea cu medicamentele prescrise de medici, nu au fost organizate servicii de urgență pentru localnici în spitalele dezafectate.

O altă problemă care a stat în atenția Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice a fost stagnarea și pe parcursul acestui an a punerii în funcțiune a unităților de asistență medico-socială, astfel încât multe dintre cele programate nu au fost puse în funcțiune sau nu au funcționat la parametri preconizați (finanțare, personal, aparatură). Pe de altă parte transformarea unor spitale în cămine de bătrâni în perioada 2011 - 2013, poate fi privită dintr-o perspectivă benefică pentru se vor crea locuri pentru satisfacerea cererilor în așteptare dar va crea dificultăți în accesul la servicii medicale specialitate pentru locuitorii vârstnici ai respectivelor localități, care vor fi nevoiți să se deplaseze pe distanțe mari până la cea mai apropiată unitate de profil. De altfel și asistența socio-medicală la domiciliul vârstnicilor considerăm că este insuficient dezvoltată necesitând monitorizare mai atentă din partea Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Ministerul Sănătății și o colaborare interinstituțională pentru soluționarea sa.

Alte neajunsuri semnalate :

- rețeaua de geriatrie la nivel național continuă să fie insuficient dezvoltată;
- coordonare sporadică și insuficientă dintre organele centrale competente în organizarea și funcționarea asistenței medico-sociale la domiciliu a vârstnicilor, oricum preferabilă internării acestora în cămine de bătrâni, care și așa sunt insuficiente;
- nu s-a întocmit pachetul minim de servicii medicale destinate asiguraților;
- întâzieri mari în aprobarea de către C.N.A.S. a procurării compensate a ortezelor, protezelor și dispozitivelor necesare persoanelor vârstnice.

Am propus: unificarea celor 3 case de sănătate; desființarea plafonului repartizat periodic farmaciilor; revenirea la „prețul de raft” în procurarea medicamentelor compensate, în locul „prețului de referință”; majorarea numărului de medicamente compensate și gratuite prescrise vârstnicilor pe o rețetă; gratuitatea la medicamentele prescrise persoanelor cu pensii mici și compensarea diferențiată în funcție de venitul persoanei vârstnice.

În scopul reglementării acestor probleme, organizațiile centrale reprezentative ale pensionarilor membre ale C.N.P.V. au dezbătut problematica asistenței sanitare și a medicamentelor compensate în cadrul ședințelor Comisiei Permanente și au înaintat puncte de vedere către instituțiile abilitate (Guvern,

Ministerul Sănătății, Casa Națională de Asigurări de Sănătate), dar nu au primit un răspuns favorabil.

* *
*

În temeiul prevederilor Legii nr. 16/2000, dialogul social între persoanele vârstnice și reprezentanții ministerelor s-a realizat în cadrul Comisiei Permanente, din componența căreia fac parte, conform legii, președinții organizațiilor centrale ale pensionarilor pe de o parte și reprezentanții ministerelor cu activitate și responsabilități contingente problematicei persoanelor vârstnice (Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor Publice) și ai Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și Casei Naționale de Pensii Publice, pe de altă parte.

În cadrul Comisiei Permanente s-a realizat o colaborare satisfăcătoare între cele două părți (partea guvernamentală și reprezentanții organizațiilor centrale ale pensionarilor), au fost dezbătute principalele probleme curente ale pensionarilor, ale persoanelor vârstnice în general și o parte dintre acestea au fost soluționate favorabil de către organele centrale cu drept de inițiativă legislativă.

Din tematica ședințelor Comisiei Permanente exemplificăm:

- raportul de activitate pe anul 2010 al Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice;
- reglementări privind cotele de contribuție pentru asigurările de sănătate și introducerea cardului de sănătate;
- introducerea coplății în acordarea asistenței medicale;
- proiectul de lege în domeniul sănătății;
- probleme actuale privind asistența socială pentru persoanele vârstnice;
- situația actuală a veteranilor de război;
- probleme actuale privind situația pensionarilor;
- situația privind pensiile în perioada 1 ianuarie – 30 septembrie 2011;
- participarea pensionarilor la economia socială;

- normele de aplicare a Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice;
- despre economate;
- pensionarii în perioada de criză;
- aprobarea propunerii privind repartizarea sumei de 1.394 mii lei organizațiilor centrale reprezentative ale pensionarilor pentru finanțarea activităților organizate în vederea sărbătoririi Zilei Internaționale a Vârstnicilor;
- preocupări privind îmbătrânirea activă și solidaritatea între generații;
- informare referitoare la bugetul pe anul 2012.

Activitatea C.N.P.V. și a Comisiei Permanente s-a desfășurat cu sprijinul permanent al Secretariatului Tehnic încadrat cu personal de specialitate (sociologie, asistență socială, statistică, juridic, economic). Acesta, în cadrul activităților curente reglementate de lege, a elaborat un număr de 10 analize și studii (anexa nr. 2). Menționăm că activitatea Secretariatului Tehnic s-a desfășurat în condițiile blocării ocupării postului de director general și ulterior a reducerii numărului de salariați de la 12 la 10 posturi, ceea ce a implicat eforturi suplimentare din partea colectivului.

Analizele și studiile elaborate, concluziile și propunerile prezentate au fost transmise organelor competente pentru adoptarea unor măsuri legislative și organizatorice în vederea îmbunătățirii condițiilor de trai ale vârstnicilor (Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor Publice, Casa Națională de Asigurări de Sănătate și Casa Națională de Pensii Publice), organizațiilor centrale reprezentative ale pensionarilor.

Trebuie evidențiată în mod special buna colaborare cu Casa Națională de Pensii Publice, cu Institutul Național de Statistică, Institutul de Cercetare pentru Calitatea Vieții etc. care ne-au furnizat periodic date statistice referitor la pensionari și persoanele vârstnice, informații care au fost utilizate la întocmirea de analize și studii, precum și a propunerilor și demersurilor efectuate.

De asemenea, la nivel central și în județe, au fost efectuate o serie de investigații pe bază de chestionare sau ghiduri de interviu (aplicate cu sprijinul consiliilor județene ale persoanelor vârstnice) care au fost utilizate la elaborarea de analize care au cuprins constatări referitoare la modul de asigurare al asistenței medicale și a medicamentelor, eficiența acțiunilor efectuate în comun

cu poliția de proximitate, înființarea și funcționarea unităților medico-sociale, activitatea comitetelor consultative de dialog social etc. în scopul elaborării de propuneri pentru perfecționarea activității instituțiilor responsabile din cadrul sistemului național de asistență socială.

* *
*

O preocupare a Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice a constituit-o încheierea de protocoale de colaborare cu instituții având atribuții ce privesc protecția socială a persoanelor vârstnice, care cuprind obiectivele comune, modalitățile de realizare a acestora, compartimentele implicate în derularea acțiunilor, procedura de informare, contact și comunicare între părțile semnatare.

Astfel, pe lângă protocoalele permanente încheiate cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Casa Națională de Asigurări de Sănătate și Casa Națională de Pensii Publice, s-au reînnoit protocoalele cu Poliția de Proximitate, respectiv cu Inspectoratul General al Poliției. De asemenea, Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice are încheiate protocoale cu instituțiile de cult (Arhiepiscopiile Bucureștilor, Târgoviștei, Tomisului, Craiovei, Mitropolia Moldovei și Bucovinei și Mitropolia Banatului), cât și cu 10 ONG-uri ce au ca obiect de activitate asistența socială acordată persoanelor vârstnice, ca de exemplu: Fundația „Crucea Alb-Galbenă”, Asociația Română „Alzheimer”, Comitetul de Binefacere „Icoana”, Fundația „Geron”, Fundația Culturală „MATCA 2000”, Fundația „Equilibre”, Fundația „Rațiu”, Fundația „Principesa Margareta” etc. (anexa 3). Pentru a întreține un contact permanent cu aceste organizații s-au desfășurat întâlniri cu reprezentanții acestor organizații neguvernamentale, ocazii cu care au avut loc schimburi de informații referitor la acțiunile realizate și pentru organizarea unor acțiuni comune.

* *
*

Un obiectiv reglementat de Legea nr. 16/2000 nu a putut fi îndeplinit. Ne referim la cel prin care se stabilește ca proiectele de acte normative care vizează

problematica persoanelor vârstnice (art. 4, lit. (g)) să fie trimise la C.N.P.V. pentru un aviz consultativ. Ministerele au continuat și în anul 2011 să nu se conformeze acestei prevederi, situație pe care o considerăm necorespunzătoare și pe viitor acest neajuns se impune să fie eliminat pentru a se respecta prevederile legale.

De asemenea, membrii Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice nu au fost cooptați în grupurile de lucru organizate de către ministere pentru elaborarea de proiecte de acte normative care privesc problemele pensionarilor și ale persoanelor vârstnice.

Reprezentanții organizațiilor de pensionari au participat cu la ședințele consiliilor de administrație ale Casei Naționale de Pensii Publice, în măsura în care acestea au avut loc, ale Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și ale caselor teritoriale de asigurări de sănătate, ocazii cu care au susținut soluționarea favorabilă a problemelor curente ale vârstnicilor din domeniile respective.

* *
*
*

Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice, stabilită prin Rezoluția Națiunilor Unite nr. 45/106/14.12.1990, este un prilej cu care în toate țările și în România, pe data de 1 octombrie, au loc manifestări destinate segmentului social care reprezintă circa 20% din populația țării.

Așa cum se cunoaște, Parlamentul României a adoptat Legea nr. 363/2003 privind finanțarea activităților ocazionate de sărbătorirea în România a Zilei Internaționale a Vârstnicilor. Pentru anul 2011 a fost alocată, de la bugetul de stat pentru sărbătorirea acestui eveniment, suma de 1.394.000 lei din fondurile prevăzute în bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Această sumă a fost repartizată de Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale organizațiilor centrale reprezentative ale pensionarilor la propunerea Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice (anexa 4).

Fiecare organizație reprezentativă centrală de pensionari a alocat cel puțin 90,0% din suma primită fonduri pentru acordarea de ajutoare materiale pentru persoanele vârstnice, membre ale organizațiilor de pensionari, aflate în situații de dificultate. Astfel, din sumele primite au fost acordate 29.057 ajutoare materiale

în cuantum mediu de 45,11 lei, situație de care au beneficiat mai puțin de 1,0% din numărul total al membrilor organizațiilor respective de pensionari.

Ziua Internațională a Vârstnicilor a fost sărbătorită și în județe. Cu această ocazie s-au desfășurat spectacole artistice, seri culturale, simpozioane, mese rotunde, s-au organizat adunări festive la Cluburile Pensionarilor, concursuri de șah, rummy și table, s-au organizat expoziții și excursii la mănăstiri, s-au decernat diplome de onoare, s-au ținut slujbe religioase etc.

* *
*

În scopul ameliorării vieții pensionarilor, președinții organizațiilor centrale reprezentative ale pensionarilor membri ai Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice au înaintat, la Guvern, cele două camere ale Parlamentului, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Casa Națională de Pensii Publice, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, solicitări în vederea reglementării favorabile a unor măsuri referitoare la:

- revenirea la reglementarea din Legea nr. 250/2008 astfel încât valoarea punctului de pensie să reprezinte cel puțin 45% din salariul mediu brut pe țară;
- creșterea sau cel puțin menținerea numărului de bilete de tratament pentru a satisface solicitările unui număr cât mai mare de persoane vârstnice bolnave;
- modificarea Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice și promovarea unei legi cadru care să reglementeze protecția drepturilor persoanelor vârstnice;
- stabilirea modalităților prin care organizațiile centrale reprezentative ale pensionarilor să beneficieze de patrimoniul fostei U.G.S.R. alături de organizațiile sindicale;
- armonizarea legislației privind măsurile de asistență socială destinate persoanelor cu handicap, cu legislația privind asistența socială a persoanelor vârstnice;
- majorarea ajutorului în caz de deces la nivelul a două salarii medii pe economie;
- stabilirea impozitului pe clădiri în raport cu venitul pensionarilor;

- scutirea /reducerea de impozite pentru spațiile aflate în proprietatea organizațiilor de pensionari și a caselor de ajutor reciproc a pensionarilor;
- convertirea în bani a tichetelor gratuite de călătorie nefolosite pe calea ferată;
- acordarea de facilități pentru transportul cu metroul al pensionarilor;
- dezvoltarea și diversificarea serviciilor de asistență medico-socială oferite vârstnicilor la domiciliu potrivit nevoilor individuale ale acestora;
- îmbunătățirea asistenței medicale a persoanelor vârstnice și crearea unei rețele de geriatrie comunitară;
- reconsiderarea listei medicamentelor gratuite și compensate și a modului de procurare a acestora în mediul urban și rural;
- gratuitate în procurarea medicamentelor de către vârstnici a căror venituri se situează sub cuantumul pensiei medii;
- acordarea unui ajutor pentru soțul supraviețuitor indiferent de cuantumul pensiei acestuia;
- stabilirea unei metodologii pentru finanțarea consiliilor județene ale persoanelor vârstnice potrivit prevederilor Legii nr. 405/2004 de modificare și completare a Legii nr. 16/2000 și aprobarea acesteia de către Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale în calitate de ordonator principal de credite.

Deși s-au făcut solicitări în anul 2011 Președintele României nu și-a prevăzut în agendă întâlniri cu reprezentanții organizațiilor centrale reprezentative ale pensionarilor.

Deoarece la intervențiile efectuate la Parlament și Guvern referitor la îmbunătățirea situației pensionarilor nu s-au primit răspunsuri favorabile, în mai multe rânduri pe parcursul anului 2011 membrii organizațiilor de pensionari din cadrul organizațiilor centrale și ale organizațiilor județene au pichetat sediul Instituției Prezidențiale, Guvernului și Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale și sediile prefecturilor.

* *

*

O contribuție importantă la activitatea desfășurată de Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice au adus-o, potrivit prevederilor Legii nr. 16/2000, consiliile județene ale persoanelor vârstnice și al sectoarelor municipiului București care sunt constituite din președinții filialelor județene ale organizațiilor centrale reprezentative ale pensionarilor, respectiv:

- Uniunea Generală a Pensionarilor din România;
- Federația Națională a Sindicatelor Pensionarilor din România;
- Federația „Unirea” a Pensionarilor din România;
- Federația Națională „Omenia” a C.A.R.P. din România;
- Asociația Națională a Veteranilor de Război din Ministerul Apărării Naționale.;
- Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere „Alexandru Ioan Cuza”;
- Asociația Națională a Veteranilor din Ministerul Administrației și Internelor;
- Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere din Ministerul Administrației și Internelor;
- Uniunea Veteranilor de Război și a Urmașelor Veteranilor.

Activitatea desfășurată în anul 2011 de către consiliile județene ale persoanelor vârstnice și ale sectoarelor municipiului București poate fi privită sub două aspecte:

- A.** activități proprii, desfășurate exclusiv de organizațiile de pensionari componente ale consiliilor județene ale persoanelor vârstnice;
- B.** activități realizate în coordonarea și sub îndrumarea directă a consiliilor județene ale persoanelor vârstnice, precum și acțiuni realizate exclusiv de consiliile județene ale persoanelor vârstnice (din această categorie fac parte intervențiile pentru obținerea pe plan local de facilități în beneficiul pensionarilor, relațiile cu asociațiile, fundațiile și ONG-urile locale ce au ca obiect de activitate protecția persoanelor vârstnice, relația cu mass-media locală, cu alte instituții de interes public local).

Acestea au desfășurat activități multiple în sprijinul pensionarilor din cadrul județelor și sectoarelor municipiului București. Astfel, dintre principalele acțiuni și activități realizate, se pot exemplifica:

- participarea președintelui CJPV la ședințele Comitetului Consultativ de Dialog Civic pentru Problemele Persoanelor Vârstnice;
- participarea cu regularitate a reprezentanților pensionarilor desemnați de CJPV la ședințele lunare ale Consiliilor de Administrație ale Caselor Județene de Asigurări de Sănătate;
- elaborarea de propuneri pentru îmbunătățirea legislației actuale în domeniul sănătății;
- intervenții la Casa Județeană de Asigurări de Sănătate pentru soluționarea cererilor și reclamațiilor pensionarilor pe probleme legate de:
 - acordarea serviciilor medicale sau de întreținere;
 - procurarea medicamentelor gratuite și compensate;
 - suplimentarea fondurilor pentru orteze, proteze și urgentarea procurării dispozitivelor medicale;
 - realizarea îngrijirii la domiciliu a persoanelor vârstnice cu situație materială precară;
- intervenții la casele județene de pensii pentru soluționarea cererilor și reclamațiilor pensionarilor pe probleme legate de pensii și pentru soluționarea cererilor pensionarilor pe probleme legate de distribuirea biletelor de odihnă și tratament;
- intervenții pentru acordarea veteranilor de război și urmașilor a suprafeței de pământ sau a sumelor de bani cuvenite drept despăgubire: demersuri la Consiliul Județean pentru înființarea și amenajarea de cluburi pentru pensionari;
- intervenții la Consiliul Local pentru soluționarea cererilor și reclamațiilor pensionarilor referitoare la reducerile sau gratuitățile pe transportul în comun;
- intervenții la Consiliul Local pentru scutirea de la plată sau micșorarea impozitului pe clădiri și terenuri pentru pensionarii cu venituri reduse;
- intervenții la Consiliul Local pentru acordarea ajutorului pentru încălzirea cu gaze și lemne;

- organizarea de întâlniri ale reprezentanților Poliției de Proximitate cu persoanele vârstnice și încheierea de protocoale;
- stabilirea și menținerea relațiilor de colaborare cu organizațiile neguvernamentale;
- schimb de experiență cu alte Consilii Județene ale Persoanelor Vârstnice;
- acordarea de consiliere medicală, psihologică și socială gratuită pentru persoanele vârstnice;
- obținerea diverselor sponsorizări;
- acordarea unor ajutoare financiare persoanelor vârstnice nevoiașe;
- monitorizarea modului în care persoanele vârstnice beneficiază de asistență medicală;
- amenajarea unor cabinete: medicale, de reflexoterapie, de masaj, de consiliere juridică și săli de gimnastică medicală;
- publicarea de materiale documentare și articole în presa locală, susținerea de interviuri la radio sau la televizor despre problematica persoanelor vârstnice;
- organizarea diverselor sărbători cu mese festive;
- organizarea Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice și distribuirea de ajutoare financiare persoanelor vârstnice cu venituri mici;
- sprijin în petrecerea timpului liber în cluburi ale persoanelor vârstnice dotate cu televizor, bibliotecă și prin activitățile specifice de șah, table etc.;
- demersuri pentru înființarea și amenajarea de cluburi, centre de zi sau cămine pentru pensionari sau darea în funcțiune a unor centre medico-sociale, cămine sau cluburi pentru persoane vârstnice și pentru modernizarea altora;
- identificarea persoanelor vârstnice singure sau aflate în situații de dificultate și realizarea unei situații nominale cu persoanele vârstnice dependente și urmărirea modului de rezolvare a problemelor acestora;
- asigurarea unei protecții sociale a pensionarilor aflați în dificultate prin împrumuturi avantajoase, ajutoare nerambursabile, compensări pentru tratamentul balnear, ajutoare de deces;

- identificarea persoanelor vârstnice singure sau aflate în situații de dificultate și inițierea de acțiuni de prevenire și combatere a violenței fizice și de evitare a excluziunii sociale;
- organizarea, mobilizarea și facilitarea accesului persoanelor vârstnice la diferite activități culturale și de socializare prin obținerea de bilete gratuite pentru intrarea la muzee, cinema sau spectacole de teatru, organizarea de excursii, vizite, simpozioane;
- depuneri de coroane la mormintele eroilor.

Eficiența acestor organisme teritoriale este susținută de realizările obținute, dintre care enumerăm:

- participarea la înființarea, întreținerea și bunul mers al căminelor de bătrâni;
- intervenții la Casa Județeană de Asigurări de Sănătate pentru suplimentarea fondurilor pentru proteze și urgentarea procurării dispozitivelor medicale;
- mobilizarea membrilor pentru a participa la simpozioane, spectacole și excursii;
- participarea la evenimente cu caracter național;
- îndrumarea și orientarea petiționarilor către instituțiile competente;
- deplasarea în teritoriu pentru urmărirea activității desfășurate de cabinetele medicale și farmacii sau de centrele de îngrijire și asistență socio-medicală;
- încheierea de protocoale cu Poliția de Proximitate și dezvoltarea de relații de colaborare cu organizațiile neguvernamentale și alte formațiuni care au ca obiect de activitate probleme similare cu preocupările vârstnicilor;
- obținerea de sponsorizări și organizarea de manifestări cu ocazia sărbătorilor de Crăciun și Anul Nou, de Paște, Mărțișor și Ziua Femeii.
- acordarea de ajutoare materiale pensionarilor cu venituri mici;
- acordarea de ajutoare de deces și alte ajutoare bănești nerambursabile;
- achiziționarea unor autoturisme pentru deplasarea persoanelor decedate, atât în mediul rural cât și în urban;

- dotarea cu calculatoare a cluburilor și bibliotecilor destinate uzului persoanele vârstnice și asistarea lor pentru folosirea aparaturii;
- acordarea de împrumuturi rambursabile cu dobânzi mici;
- acordarea de ajutoare ocazionale sau de urgență persoanelor vârstnice nevoiașe;
- organizarea de excursii în țară.

* *

*

Așa cum bine se cunoaște, potrivit HG nr. 499/2004, s-au înființat și funcționează, la nivelul prefecturilor, comitete consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice în cadrul cărora se dezbat problemele cu caracter social, economic și medical care privesc persoanele vârstnice și se stabilesc măsuri pentru soluționarea acestora.

Din aceste comitete fac parte reprezentantul guvernului – prefectul, reprezentanții administrației publice locale și cei ai direcțiilor deconcentrate, președinții consiliilor județene ale persoanelor vârstnice și al sectoarelor municipiului București (anexa nr. 5), precum și reprezentanții organizațiilor județene ale pensionarilor. Aceștia semnalează principalele greutăți cu care se confruntă persoanele vârstnice pe plan local și propun soluții pentru remedierea acestora.

Comitetele județene consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice s-au întrunit în ședințe lunare, ocazie cu care au fost analizate principalele probleme de interes pentru persoanele vârstnice (anexa nr. 6).

La nivelul fiecărui sector al municipiului București este necesar să se instituie câte un comitet consultativ de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice, deoarece în acest cadru pot fi soluționate favorabil și cu operativitate problemele locale ale acestei categorii de populație.

* *

*

În anul 2011, Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice a avut prevăzut pentru cheltuieli de la bugetul de stat suma de 965 mii lei.

Execuția bugetară la nivelul anului 2011 cu date operative este redată în anexa nr. 7. Datele detaliate au fost prezentate ordonatorului principal de credite bugetare în darea de seamă anuală pe bază de bilanț contabil.

În anul 2011 din totalul bugetului alocat Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice s-a folosit suma de 729,2 mii lei, diferența de 235,8 mii lei până la valoarea alocată de 965 mii lei fiind indisponibilizată la intervenția M.M.F.P.S. datorită următoarelor situații:

- neocupării a 3 posturi dintr-un total de 12 posturi aprobate prin Legea 16/2000 privind înființarea și funcționarea CNPV, cu modificările ulterioare, datorită blocării acestora conform OUG 34/2009 și aplicării Legii 329/2009 privind cumulul pensiei cu salariul;
- menținerea indemnizațiilor Comisiei Permanente la nivelul anului 2010, conform Legii nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011, art. 11. indemnizațiile Comisiei Permanente se stabilesc în funcție de salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, conform art. 19, alin (5), din Legea nr. 16/2000;
- reducerii la strictul necesar a cheltuielilor cu bunuri și servicii atât la nivelul Secretariatului Tehnic cât și la nivelul CJPV-urilor;
- renunțării la alocări de fonduri pentru bunuri și servicii în cursul anului 2011 pentru un număr de 20 consilii ale persoanelor vârstnice, ca urmare a solicitării acestora.

Este de evidențiat faptul că un număr de 20 consilii ale persoanelor vârstnice din județele Arad, Bihor, Caraș–Severin, Cluj, Covasna, Dâmbovița, Dolj, Satu Mare, Sibiu, Suceava, Timiș, Vaslui, Vâlcea Vrancea și sectoarele municipiului București nu au solicitat pe parcursul anului fonduri de la bugetul de stat pentru cheltuielile de funcționare, ceea ce a condus la înregistrarea de economii. Pe parcursul exercițiului bugetar, unele consilii județene ale persoanelor vârstnice nu au dovedit preocupare suficientă pentru respectarea prevederilor din normele metodologice privind decontarea la termenul stabilit.

Menționăm ca în perioada 02.06. – 17.06.2011 s-a efectuat o misiune de audit din partea Compartimentului de Audit Public Intern al Casei Naționale de Pensii Publice, în urma căreia nu s-au constatat deficiențe privind activitatea financiar contabilă a Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice.

* *
*

În perioada următoare este necesar să nu pierdem din vedere nici o clipă că activitatea Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice se direcționează permanent către protecția drepturilor și libertăților persoanelor vârstnice, ceea ce implicit înseamnă asigurarea unei existențe decente și a unei vieți demne pentru aceste persoane cărora societatea le datorează din plin respect și recunoștință.

Planul de Acțiuni al Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice pentru anul 2012 (anexa nr. 8), cuprinde principalele obiective în domeniile profesional, legislativ, organizatoric, precum și un portofoliu de analize și studii care urmează să fie elaborate.

* *
*

Pentru a fi cu conștiința împăcată față de toți cei care și-au pus speranțele și încrederea în Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice, ne angajăm că în anul 2012 vom continua să consacram munca și priceperea noastră pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale vârstnicilor.

PREȘEDINTE,

Miron NICULESCU